

Minister Klimatu i Środowiska

DLŁ-WNO.050.31.2025.BW
3782631.15018222.12164368
Warszawa, 16-05-2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację Posła na Sejm RP Wojciecha Szaramy w sprawie zagrożeń dla funkcjonowania polskiej branży drzewnej (K10INT9537) przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Polecenie z dnia 8 stycznia 2024 r., dotyczące wstrzymania lub ograniczenia pozyskania drewna, zostało wydane ze względu na pilną potrzebę ochrony unikatowych wartości przyrodniczych lasów, w tym szczególnie tych położonych na obszarach planowanych do objęcia różnymi formami ochrony przyrody. Moratorium objęło 10 cennych przyrodniczo kompleksów leśnych, w tym lasy otaczające duże aglomeracje oraz lasy uzdrowiskowe. Działania te stanowią odpowiedź na zagrożenia związane z utratą bioróżnorodności i zmianami klimatycznymi, a jednocześnie odpowiadają na oczekiwania społeczne dotyczące zrównoważonej i odpowiedzialnej gospodarki leśnej na terenach zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Mając na uwadze interwencyjny charakter polecenia, przy jego wydawaniu uwzględniono dostępne analizy i ekspertyzy z lat wcześniejszych, dotyczące walorów przyrodniczych objętych nim obszarów.

We wszystkich nadleśnictwach objętych poleceniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 8 stycznia 2024 r. (stanowiących 1,3% powierzchni zarządzanej przez Lasy Państwowe), różnica między planowanym a faktycznym pozyskaniem drewna w 2024 r. wyniosła 154 tys. m³ niepozyskanej grubizny. Wartość ta stanowi mniej niż 6% rocznego planu pozyskania drewna dla tych nadleśnictw i odpowiada 0,4% krajowego planu na 2024 r. Dla porównania, w nadleśnictwach nieobjętych moratorium pozyskano o 381 tys. m³ drewna mniej niż przewidywał plan zasadniczy na 2024 r. Średni poziom realizacji planu pozyskania w nadleśnictwach objętych poleceniem z 8 stycznia 2024 r. wyniósł 94%, przy średniej krajowej na poziomie 99%.

Podkreślam, że w Nadleśnictwie Bircza plan pozyskania na 2024 r. wynosił 99 190 m³, a pozyskano 99 373 m³ – co oznacza wykonanie planu na poziomie ponad 100%. W związku z tym należy stanowczo zdementować nieprawdziwe stwierdzenie zawarte w interpelacji, jakoby doszło tam do spadku pozyskania o 27 tys. m³.

Połowa nadleśnictw objętych moratorium zrealizowała co najmniej 98% planu pozyskania. Dane te jednoznacznie wskazują, że moratorium nie wpłynęło istotnie na krajową podaż drewna – obniżenie miało charakter marginalny. Jest to wynik działań Ministerstwa oraz Lasów Państwowych prowadzonych w porozumieniu z przemysłem drzewnym, ukierunkowanych na ograniczenie skutków decyzji.

Dodatkowo zaznaczam, że rzeczywista ilość pozyskanego drewna w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe, jak i w poszczególnych nadleśnictwach, każdego roku odbiega od wartości założonych w planach. Takie fluktuacje w relacji plan-wykonanie są zjawiskiem naturalnym i mogą mieć większą skalę niż ewentualne ograniczenia wynikające z polecenia Ministra z dnia 8 stycznia 2024 r.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska podjęło działania mające na celu zabezpieczenie miejsc pracy oraz ciągłości działalności małych i średnich firm z branży leśno-drzewnej. Już na początku 2024 r. do Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych skierowane zostało pismo¹, które doprecyzowało możliwość prowadzenia szeregu prac, jak również określiło ścieżkę dla stosowania indywidualnych odstępstw od moratorium.

W dniu 26 kwietnia 2024 r. Minister Klimatu i Środowiska poleciła Dyrektorowi Generalnemu Lasów Państwowych przedstawienie uzasadnionych propozycji w celu weryfikacji obszarów objętych styczniowym poleceniem, a następnie ich poddanie konsultacjom społecznym, w ściśle określonym zakresie. Celem wprowadzanych korekt było zapewnienie realizacji umów zawartych z zakładami usług leśnych (ZUL) przed 8 stycznia 2024 r., a także uwzględnienie ewentualnych, dodatkowych potrzeb przyrodniczych lasów znajdujących się na obszarze objętym moratorium. Na podstawie wyników przeprowadzonej analizy zdecydowano o wyłączeniu z moratorium tzw. „strefy niebieskiej” w Nadleśnictwie Bircza. Jednocześnie Lasy Państwowe zostały zobowiązane do wyznaczenia powierzchni zamiennych. Należy również zaznaczyć, że docelowa sieć tych powierzchni będzie rozproszona w skali całej Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w rośnie.

Podkreślam, że skutki wprowadzonych poleceń są na bieżąco analizowane, a Ministerstwo Klimatu i Środowiska oraz Lasy Państwowe podejmują wszelkie możliwe działania w celu minimalizacji potencjalnych negatywnych skutków na poziomie lokalnym i regionalnym.

Zwracam również uwagę, że problemy branży meblarskiej wynikają nie tyle z ograniczonej dostępności drewna, co przede wszystkim z rosnących w ostatnich latach kosztów pracy i energii, a także z niekorzystnych zmian warunków rynkowych w Europie – w tym spadku zamówień zagranicznych oraz rosnącej presji ze strony importu z Chin.

Należy wyraźnie zaznaczyć, że Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie planuje zniesienia moratorium. Zgodnie z decyzją Pani Minister Pauliny Hennig-Kloski, mającą odzwierciedlenie w poleceniu skierowanym do Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych 30 września 2024 r.², będzie ono obowiązywało do momentu

¹ Pismo DLŁ-WOPL.0335.1.2024.ES z 19 lutego 2024 r.

² Pismo DLŁ-WGL.0335.22.2024 z 30 września 2024 r.

zagwarantowania trwałej ochrony funkcji przyrodniczej tych lasów, potwierdzonej przez ministra właściwego do spraw środowiska.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska dokona również przeglądu obszaru moratorium w celu optymalizacji jego zasięgu³. Odbyły się także spotkania robocze w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie i Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku w tej sprawie. Rozpoczęły się też niezbędne prace analityczne. Podstawowym warunkiem tego procesu jest jednak utrzymanie ogólnej powierzchni objętej moratorium oraz wyznaczenie powierzchni zamiennych w drzewostanach o najwyższej wartości przyrodniczej, które wpisują się w kryteria przyrodnicze wypracowane przez uczestników Ogólnopolskiej Narady o Lasach (ONoL), utrwalone w Wytycznych i Rekomendacjach ONoL⁴.

Zaznaczam również, że reprezentanci przemysłu drzewnego wnieśli bardzo istotny wkład w ostateczny kształt Wytycznych i Rekomendacjach ONoL, którego zapisy mają charakter kompromisu. Jego elementem jest m. in. rozłożenie w czasie procesu ograniczenia pozyskania drewna w drzewostanach kluczowych dla pełnienia funkcji przyrodniczych i społecznych. Przewidziano również mechanizmy przeciwdziałające koncentracji przestrzennej obszarów wyłączonych z pozyskania drewna. Wymienione rozwiązania są odpowiedzią na postulaty przedstawicieli przemysłu drzewnego, dając możliwość dostosowania się do zmian na rynku drewna.

Obecnie prowadzone są rozmowy z Lasami Państwowymi na temat kompensacji ubytku surowca drzewnego, wynikającego ze wzmocnienia ochrony lasów. Ich celem jest zapewnienie odpowiedniej ilości drewna dla podmiotów działających na polskim rynku.

Równolegle wdrażane są regulacje ograniczające spalanie pełnowartościowego drewna w energetyce zawodowej oraz jego eksport. Działania te wywierają pozytywny wpływ na krajową podaż surowca. Dodatkowo przywracany jest certyfikat FSC, co również przyczynia się do zwiększenia konkurencyjności polskiego sektora leśno-drzewnego.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie przewiduje, aby działania ukierunkowane na wzmocnienie funkcji pozaprodukcyjnych lasów skutkowały znaczącym spadkiem pozyskania drewna w skali ogólnokrajowej. Wynika to m.in. z faktu, że powojenne nasadzenia wchodzą obecnie w wiek rębny, a także z potrzeby planowej przebudowy drzewostanów, mającej na celu ich dostosowanie do zmieniających się warunków klimatycznych.

Na zakończenie pragnę podkreślić, że Ministerstwo Klimatu i Środowiska we wszystkich swoich działaniach dotyczących lasów kieruje się nadrzędną zasadą równoważenia potrzeb sektora leśno-drzewnego, ochrony przyrody oraz społeczeństwa.

Rozpoczęto dialog z Lasami Państwowymi ws. strategii pozyskania drewna w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej], która będzie częścią Narodowego Programu Leśnego.

³ Pismo DLŁ-WSAiP.055.52.2025.RD z 25 marca 2025 r.

⁴ Z Wytycznymi i Rekomendacjami ONoL zatwierdzonymi przez Panią Minister Paulinę Hennig-Kloskę można zapoznać się na stronie internetowej Ministerstwa Klimatu i Środowiska: <https://www.gov.pl/web/klimat/wytyczne-i-rekomendacje-onol>.

Dokument ten powstanie w procesie partycypacyjnym, z udziałem przedstawicieli różnych środowisk: sektora leśno-drzewnego, właścicieli lasów prywatnych, naukowców i organizacji społecznych.

Zakładamy, że w modelu partycypacyjnym uda się wypracować optymalne i zrównoważone rozwiązania.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożala
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ - podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów